

Ta igra nima posebnega jedra, tudi je dejanje nekoliko nenavadno, vendar je dokaj saljivosti v posameznih prizorih, zato bode igra ugajala na odru. Nekateri stavki se ne vjemajo s slovenskim jezikom, n. pr.: «Je-li to vaša resnica?» t. j.: Ist das Ihr Ernst? «Natvezati jih je hotela vse prav mastno», menda v pomenu: «Debelo jih je hotela nalagati, za nos zvoditi.» Mnogo je pa dobro zadetih izrekov.

Iskrice. Zbirka pesmij in povestij. Spisal in slovenske mladini poklonil Janko Leban, nadučitelj. III. zvezek. Cena 25 kr., po pošti 28 kr. V Gorici. Založil in tiskal Anton M. Obizzi. 1892. 12°. Str. 76. — V tej knjižici je nekaj izvirnih, nekaj že prej natisnjenih spisov, povestic in pesmic. Kakor je vsebina večinoma primerna otroškemu duhu, tako je tudi pisava dokaj lahka in gladka, pa tudi pravilna.

Drobtinice. XXVI. letnik. Uredil dr. France Lampe, profesor bogoslovja. Založila Katol. družba za Kranjsko. V Ljubljani. Natisnila «Katol. Tiskarna.» 1892. 8°. Str. 196. Cena 80 kr. Prodaje «Katoliška družba» v Ljubljani, Stari trg, 13, in «Katol. Bukvarna». — Knjigo posvečuje urednik svojim prijateljem in sotrudnikom pri «Dom in Svet»-u. V treh delih je ta-le vsebina: A. Nabožni del: Duh sv. Frančiška Saleskega (11.—14. del). B. Življenjepis: Franc Ksav. Kramer, poslednjič korar v Ljubljani. (Nadaljevanje in konec lani začetega spisa, pogl. XIX.—LXXVII.) C. Razno-terosti: Beseda o I. slovenskem katol. shodu. Sv. suknja Jezusova v Treviru na Nemškem. Pesmi (9). Imenik udov Katoliške družbe za Kranjsko leta 1892. Knjiga ima pet slik.

Kopališče Kneippovo v Kamniku na Kranjskem. Z ilustracijami kopališča in okolice Kamniške. V Ljubljani. Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg. 1893. 18°. Str. 34. Cena 30 kr. — Ta knjiga je prevod (kar pa ni povedano) ali slovenska izdaja nemške knjižice «Wasser-Heilanstalt und Bad Stein in Krain», ki je izšla v Wörl-ovi zbirki. Le na dveh mestih smo našli v slovenski knjižici mal dostavek. Škoda, da nima tudi slovenska knjiga načrta Kamniškega mesta. Lahko pa rečemo, da je slovenska knjižica sama na sebi lepa in dobra; prevod je gladek. Za ptujko «abonnement» rabimo besedo «naročnino» lahko tudi tedaj, kadar govorimo o jedilih.

Zgodbe svetega pisma za nižje razrede ljudskih šol. S 47 podobami. Nemški spisal dr. Friderik J. Knecht. Poslovenil Iv. Skuhala, dekan v Ljutomeru. Z dovoljenjem knezoškofijstva Lavantinskega, Ljubljanskega in Krškega ordinarijata. Tretji natis. Freiburg v Breisgavi. 1892. Herderjeva založnica. 8°. Str. 95. Cena 26 kr. — Ta knjižica, za šole jako rabna, znana je že našim čitateljem iz prejšnjih izdaj.

Matica Slovenska je izdala ravnokar za leto 1892. tri knjige: 1. Letopis za leto 1892. — 2. Poknežena grofija Goriška in Gradiščanska. — 3. Z ognjem in mečem, roman, iz poljščine poslovenjen.

Časopisov in perijodičnih književnih stvari smo imeli Slovenci v pretekli. letu 35. — L.

SRBSKO SLOVSTVO.

(Piše J. Barlè.)

Matica Srbska. Pred štirimi leti sem menda pisal že nekaj o tem najstarejšem slovstvenem društvu na slovanskem jugu. Vendar mislim, ne bode škodilo, če zopet malo izpregovorim o Matici Srbski; saj je potrebno, da se slovanski rodovi vedno bolj med sabo poznamo.

«Matica Srbska» je bila utemeljena l. 1826. Že leto preje je začel izdajati profesor Jurij Magarašević v Novem Sadu (Neusatz) književni zbornik: «Letopisi serbske». To je bil začetek, a lepo misel o književnem društvu je oživljal posebno mladi Jovan Hadžić; nagovoril je nekoliko imovitih peštanskih trgovcev, da so utemeljili «Matico». Lepe denarne podpore plemenitih ustanovnikov so postavile društvu čvrst temelj, zato ga tudi niso mogli uničiti mnogi viharji. Še danes stoji čvrsto, a upamo, da bode bratom Srbom rodilo še obilo sadu.

Dve stvari sta pri «Matici Srbski», s katerimi se druge Matice ne morejo tako ponašati: njena starost, in njen imetek. Uprav čudimo se, kakó so že v časih, ko je ilirstvo spalo še trdo spanje, kako so že ondaj, dasi niso bile razmere nič ugodne, mogli utemeljiti na slovanskem jugu književno društvo. Še bolj se čudimo, da ima ta Matica prav ogromen imetek; v letu 1891. je imela 754.598 gld. in 78 novč. Oj srečni Srbi, vsklikne marsikateri od vas, ker imajo tako bogato Matico, koliko predragocenih knjig lahko izdadó vsako leto! Počakajte malo, da povem vse! Od devetnajstih precéj obilnih ustanov so ustanovljene le štiri v pravem pomenu za književnost; zato se more v književne namene izdati le 3760 gld., kar je dokaj malo v primeri z onimi sedemsto tisoč goldinarji. Deset ustanov je za podporo dijakov in za dobrodelne namene; zato šola Matica vsako leto šestnajst dijakov na raznih učiliščih, katerim razdeli na leto do 5600 gld. Preostalih pet ustanov pa še ni začelo delovati.

Kakor vsaka Matica, tako ima tudi srbska ude. Vem, da vas mika zvedeti, koliko udov ima «Matica Srbska». Ne mnogo. «Matica Hrvatska» jo mnogo presega, (ima 981 utemeljiteljev in 8100 letnih udov), a tudi naša slovenska je srbsko že dosegla. Seveda treba pomisliti, da «Matica Srbska» ni imela do sedaj letnih členov, ampak le ustanovitelje, (kateri plačajo 50 gld.), in teh je bilo do sedaj z onimi, kateri še niso plačali vse ustanovnine, od leta 1826. pa do leta 1891. vseh skupaj 1562 členov, od katerih je že jedna petina pomrla. Ker ni vsakomu lahko položiti v sedanjih ubogih časih 50 gold. na žrtvenik domovinski, zato je bil že skrajni čas, da Matica ustanovi tudi podporne letne člene, kar je tudi sklenila v lanski glavni seji. Podpornik plača letne tri gold., in dobi vse knjige, katere izda Matica. To je izvestno važen in potreben korak, saj se takó odpre Matica širjemu občinstvu; lepi uspehi «Matice Hrvatske» kažejo najbolje, da to Matici ne bode v škodo.

«Matica Srbska» izda vsakega leta po več knjig: «Letopis», (knjiga šteje od 150—180 str.), katerega urejuje že dolgo A. Hadžić, a poleg